

Minister Lars Barfoed
Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender
E-mail: minister@minff.dk

3. juli 2006

Dok. 43692/ph

Møde 5. juli om EF-handlingsprogram for forbrugerbeskyttelse (2007-2013)

Forbrugerrådet har erfaret, at Rådets arbejdsgruppe om forbrugerspørgsmål den 5. juli skal drøfte det reviderede Kommissionsforslag om handlingsprogrammet for forbrugerbeskyttelse (2007-2013).

Forbrugerrådet kan generelt støtte det ændrede handlingsprogram, og det glæder os, at man har besluttet at dele det tidligere program for sundhed og forbrugerbeskyttelse op i to separate programmer. Det vil uden tvivl styrke begge programmer.

Som følge af forhandlingerne om EU's finansielle perspektiver 2007-2013 er der skåret kraftigt i de finansielle midler til det nye handlingsprogram for forbrugerbeskyttelse. Det giver anledning til stor bekymring blandt de europæiske forbrugerorganisationer, da budgettet for perioden fra 2007 nu er lavere end budgettet for perioden 2002-2006, til trods for at det skal dække flere medlems- og ansøgerlande.

1. Mål: et højt forbrugerbeskyttelsesniveau

Forbrugerrådet er enig i, at der er behov for en forbedret evidensbaseret politisk beslutningsproces samt bedre høring og repræsentation af forbrugerne. Det er vigtigt at fremme forbrugerorganisationernes etablering af netværk, deltagelse i offentlige høringer og i Kommissionen og andre høringsorganer samt øget ekspertise inden for forbrugerbevægelsen. Vi kan derfor støtte alle forslag vedrørende dette mål.

Begrebet "et højt forbrugerbeskyttelsesniveau" bør ikke medføre en favorisering af maksimumsharmonisering, og det glæder os, at det heller ikke er, hvad handlingsprogrammet lægger op til. Spørgsmålet om maksimumsharmonisering bør gøres til genstand for en bred og åben debat og vurderes fra sag til sag. Medlemslandene bør fortsat have mulighed for at foregribe og reagere på nye udfordringer på markedet.

2. Mål: effektiv anvendelse af reglerne om forbrugerbeskyttelse

Forbrugerrådet er tilfredse med, at der lægges større vægt på etableringen af rammer for samarbejdet om håndhævelse mellem EU-medlemslandene i form af en specifik fælles overvågnings- og håndhævelsesindsats. I et stadig mere integreret indre marked har de nationale myndigheder et øget ansvar for at håndhæve forbrugerlovgivningen effektivt, ikke kun for deres egne forbrugere, men for alle forbrugere i EU. Vi kan derfor støtte alle forslag vedrørende dette mål.

Det er især vigtigt, at forbrugerorganisationerne i de nye medlemslande sættes i stand til at hjælpe med at overvåge håndhævelsen af revisionen af alle forbrugerdirektiverne (den såkaldte forbruger-acquis). Vi er bange for, at de ikke har de nødvendige økonomiske ressourcer til at udfylde denne funktion, og skal derfor opfordre Kommissionen til at løse dette problem.

3. Mål: integrering af forbrugerpolitikken

Integreringen af forbrugerpolitik i alle EU-politikker har fået en langt mere fremtrædende plads i det reviderede forslag – men hvorfor har man simpelt hen ikke bare medtaget integreringen under målene? Dette har altid været et af forbrugerorganisationernes hovedkrav. Forbrugerpolitik hænger naturligt sammen med mange andre politikker, fx konkurrencepolitik, det indre marked, fødevarepolitik, finansielle tjenesteydelser, informationsområdet, transport og naturligvis sundhedspolitik. Der er blevet talt meget om dette spørgsmål igennem alt for lang tid, men desværre gjort alt for lidt, til trods for at det er omfattet af artikel 153 i EF-traktaten. Hvis forbrugerpolitikken skal integreres i andre politikker, er der behov for en indsats på EU-niveau nu, som bør omfatte benchmarking og overvågningsinstrumenter, der kan måle, om dette mål bliver opnået. Vi er bange for, at der ikke vil ske en integration, hvis programmet baseres på, at andre EU-midler og -programmer skal yde den økonomiske støtte til integreringen af forbrugerinteresser på deres respektive områder (Præambel 3). Et mindstekrav må være, at forbrugerprogrammet omfatter et mål om, at forbrugerpolitikken integreres i andre EU-politikker, så andre programmer forstår vigtigheden heraf.

Det glæder Forbrugerrådet, at det finske formandskab har meddelt, at integreringen af sundhedspolitik på andre politikområder vil være en prioritet for formandskabet, og at de arrangerer et specifikt møde om dette. Det ville glæde os, hvis det finske formandskab eller efterfølgende formandskaber kunne gøre det samme for integreringen af forbrugerpolitik.

4. Forbrugerorganisationerne i de nye medlemslande

Forbrugerrådet er meget tilfredse med, at Kommissionen nu har givet en mere fremtrædende plads til de specielle behov, som forbrugerorganisationerne i de nye medlemslande har. Der tages nu bedre højde for disse i Afgørelsen og i Bilaget. Kompetenceopbygningen i forbrugerorganisationerne i de nye medlemslande er helt afgørende, hvis der skal skabes en større bevidsthed blandt forbrugerne om deres rettigheder (Præambel 7 og Foranstaltning 7). Ville det være muligt på en eller anden måde at lade forbrugerorganisationerne omfatte af paragraf 4, stk. 1, fx ved at medlemslandene opfordres til at udvikle nationale forbrugerprogrammer, der også omfatter et økonomisk element?

Kommissionen foreslår, at det årlige udbud af specifikke projekter ophører. De specifikke projekter for forbrugerorganisationerne har specielt været vigtige for forbrugerorganisationerne i de nye medlemslande (men også for organisationerne i de 15 gamle medlemslande), da der ofte er utilstrækkelig operationel støtte på nationalt niveau. Vi forstår, at disse projekter udgør en meget stor administrativ byrde, og at resultaterne af projekterne ikke er så positive. Men da disse projekter er vigtige for forbrugerorganisationerne, kunne det måske overvejes at tillade muligheden af projekter med færre projektpartnere med henblik på at mindske den administrative byrde?

Det bekymrer os, at mange nationale regeringer i de nye medlemslande måske ikke vil anerkende vigtigheden af forbrugerrettigheder og forbrugerorganisationer, og at det kan blive meget svært for disse organisationer at finde tilstrækkelige økonomiske midler. Hvis de nationale regeringer kunne blive tilskyndet til at udvikle nationale forbrugerprogrammer, inklusive flerårige strategier og budgetter, ville det bidrage til at styrke forbrugerorganisationerne i hele EU.

5. Masteruddannelse

Forbrugerrådet kan støtte Europa-Kommissionens langsigtede mål om at etablere en mastergrad i forbrugerspørgsmål. Ideelt set vil det give de studerende mulighed for at studere det brede område, som forbrugerpolitik er, på overbygningen, efter at de har specialiseret sig i et specifikt fag så som jura, ernæring, økonomi, kemi, internationale forhold osv. På lang sigt vil det øge puljen af højt kvalificerede forbrugereksperter, som forbrugerorganisationerne potentielt kan ansætte. Dette er imidlertid en omfattende investering, og Kommissionen burde måske overveje et pilotprojekt, inden hele programmet igangsættes.

6. Forvaltningsorganet

Det glæder Forbrugerrådet, at Kommissionen ikke længere nævner "Forbrugerinstituttet", men i stedet foreslår, at Forvaltningsorganet for Folkesundhedsprogrammet udvides, og at det kun udfører opgaver, der vedrører administration og implementering. Der har været dårlige erfaringer med "forbrugerinstitutter" på nationalt niveau, som har forsøgt enten at udføre det samme arbejde som eller konkurrere med uafhængige forbrugerorganisationer.

7. Finansiering af europæiske forbrugerorganisationer

Hvad angår kernefinansieringen af de europæiske forbrugerorganisationer, kan vi tilslutte os grænsen på 50%, således at disse organisationers uafhængighed sikres. Det glæder os også, at finansieringen vil blive underlagt strenge kriterier, herunder at organisationen skal være uafhængig af erhvervsliv og kommercielle interesser, være repræsentativ, være ikke-statslig, repræsentere nationale forbrugerorganisationer i mindst halvdelen af EU's medlemslande samt dække et bredt spektrum af forbrugerinteresser.

Det glæder os også, at de europæiske forbrugerorganisationer, der repræsenterer forbrugernes interesser inden for standardisering, vil beholde deres økonomiske tilskud på 95%. Vi mener dog, at det ville mindske den administrative byrde for såvel Kommissionen som de europæiske forbrugerorganisationer og øge effektiviteten, hvis de økonomiske tilskud blev fornyet hvert andet år, og ikke som nu hvert år.

Med venlig hilsen

Rasmus Kjeldahl
Direktør

Kopi:

- Direktør Louise Holck, Forbrugerstyrelsen, lh@fs.dk
- Vicedirektør Annelise Fenger, Forbrugerstyrelsen, af@minff.dk
- Fuldmægtig Christine Maxner, Forbrugerstyrelsen, cma@fs.dk (dansk repræsentant i Rådets arbejdsgruppe om forbrugerspørgsmål)